

DR. KATONA GYULÁNÉ

helytörténész

Szentendre, 1927. január 28. – Szentendre, 2010. május 11.

A Szentendre Város Díszpolgára kitüntetést 2002-ben vette át

Dr. Katona Gyuláné Szentendrey Katalin a régi szentendrei Schartner család leszármazottjaként született.

A szentendrei Római Katolikus Egyházi Gimnázium és az esztergomi Érseki Gimnáziummal párhuzamosan a zeneiskola zongora szakán tanult. Ezt követően a Pázmány Péter Tudomány Egyetem Orvosi Karára nyert felvételt, melyet azonban politikai okok miatt meg kellett szakítania.

1947-ben házasságot kötött dr. Katona Gyula orvossal (aki a Szentendre Város Díszpolgára kitüntetést 1983-ban vette át.)

Az 1960-as évek elején államháztartási könyvelői, ügyiratkezelői (dokumentálás és archiválás), valamint idegenvezetői képesítést szerzett Budapesten.

1956-ban kezdett el foglalkozni Szentendre helytörténetének kutatásával és kapcsolódott be a városban zajló honismereti munkába.

1961-től a Szentendre Városi Tanács Művelődési Osztályán dolgozott.

1962-től 1974-ig a Ferenczy Károly Városi Múzeum munkatársa. Idegenvezetőként 1970 és 1974 között számos idelátogató hazai és külföldi magas rangú és közéleti személyiségeket kalauzolt városunkban.

1974-től 1984-ig a Szabadtéri Néprajzi Múzeumban dolgozott, a nyilvántartási csoport, az adattár, valamint a fotó- és tárgygyűjtemény osztályvezetője volt. Nyugdíjasként sem szakadt el a múzeumtól; Vargha László kimagasló értékű Népi Építészeti Gyűjteményének kezelésével, feldolgozásával foglalkozott két évtizeden keresztül, így ennek az anyagnak szakavatott gondozója lett.

1962-től 1990-ig a Szentendrei Városi Tanács Műemléki Albizottságban tevékenykedett.

1989-től haláláig a Magyar Egyháztörténeti enciklopédia Munkaközösség tagja volt.

Tudományos kutatásai során elsősorban Szentendre település- és egyháztörténetét, földrajzi neveinek eredetét dolgozta fel. Eredményeit előadásokon és számos lapban és folyóiratban tette közé (hozzávetőleg 80 cikke jelent meg).

Helytörténeti kutatásainak dokumentumai – végakarátának megfelelően – a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum gondozásába került 2015-ben.

Számos díjjal és kitüntetéssel ismerték el munkásságát: 1975-ben Miniszteri Dicséretet, 1980-ban a Szocialista Kultúráért díjat, idegenvezetői, műemléki és helytörténeti munkájáért pedig több ízben díszoklevelet is kapott. 1995-ben kapta meg a Pro Urbe Szentendre díjat.

2007-ben - a Szabadtéri Néprajzi Múzeum alapításának 40. évfordulóján az intézmény Kötődések díját vehette át, melyet minden évben azok kapnak, akik kiemelkedő tevékenységükkel járultak hozzá a szentendrei Skanzen fejlődéséhez, hírnevének öregbítéséhez.

Szentendrey Katalin jelentősebb tudományos művei, publikációi:

A szentendrei katolikus dalmátok betelepülésének története (kézirat, 1983)

Újabb adatok Szentendre település- és építéstörténetéhez (1993)

Szentendre településtörténete a 19. század végéig. Ház és Ember 12. - A Szabadtéri Néprajzi Múzeum évkönyve 12. 1998.

A szentendrei római katolikus egyház és plébánia története 1002-1992. Hunga-Coord Kiadó, 1996

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum alapításának története 1972-ig. Ház és Ember 17. - A Szabadtéri Néprajzi Múzeum Évkönyve, 2004

Szamarhegyi gyerekek a régi Szentendrén című, 2001-ben megjelent mesekönyvében hat unokájának hagyta örök emlékül saját szamarhegyi gyerekkorának igaz történeteit.

Forrás:

Leánya, Dr. Katona Zsuzsanna közlése alapján